

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN <b>MEDISINA          AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SKMA</b> -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN <b>MEDICAL          ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		044 – 47/ 11 ( )
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы (силлабус)		28 беттің 1 беті

**Силлабус**  
**«ІШКІ АУРУЛАР ПРОПЕДЕВТИКАСЫ» КАФЕДРАСЫ**  
**«Ішкі аурулар пропедевтикасы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы**  
**6В10103 – «Стоматология» білім беру бағдарламасы**

<b>1. Пән туралы жалпы мағлұмат</b>			
1.1	Пәннің коды: ІАР 3205	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»	1.7	Курс: 3
1.3	<b>Реквизитке дейінгі:</b> Морфология және физиология.	1.8	Семестр: 5
1.4	<b>Реквизиттен кейінгі:</b> Ішкі аурулар негіздері.	1.9	Кредит көлемі (ECTS): 6
1.5	Цикл: БП (базалық пәндер)	1.10	Компонент: ЖООК
<b>2. Пәннің сипаттамасы (максимум 50 сөз)</b>			
"Ішкі аурулар пропедевтикасы" кез келген мамандық дәрігерінің клиникалық құзыреттілігін қалыптастыру үшін қажетті пациентті тексеру бойынша білімді, сұрау, физикалық тексеру дағдыларын қалыптастырады. Инфекциялық (туберкулез, COVID – 19 жәнет.б.) және инфекциялық емес аурулардың жетекші синдромдары бар пациенттерді физикалық тексеру. Қосымша зерттеу әдістерін жоспарлау. Ауру тарихын (оқу) толтыру.			
<b>3. Жиынтық бағалау нысаны *</b>			
3.1	Тестілеу ✓	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау	3.8	Басқа (көрсету)
<b>4. Пәннің мақсаты</b>			
Пациентті субъективті (сұрақ қою) және объективті тексеру (пальпация, перкуссия және аускультация) бойынша дағдыларды қалыптастыру. Семиотика мен синдромологияның негізін түсіну. Ішкі ағзалардың аурулары кезінде клиникалық тексерудің негізгі әдістерін қолдану туралы жиналған материалдың қажеттілігін негіздеу. Медициналық құжаттаманы толтыру. Зертханалық және аспаптық зерттеулерді жоспарлау. Пациенттермен қарым-қатынас кезіндегі байланыс негіздері. Білім мен дағдыларды жетілдіру, үздіксіз кәсіби даму.			
<b>5. Оқытудың соңғы нәтижесі (ОН)</b>			
ОН1	Мүшелер мен жүйелердің патологиялық процестерін зерттеуде семиотика және синдромология негіздерін қолданады		
ОН2	Науқастар мен және әріптестер мен коммуникация қағидаларын сақтайды		
<b>5.1</b>	<b>Пәннің ОН</b>	<b>Пәнді оқыту нәтижелерімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері</b>	
	ОН 1	ОН1 Ересектер мен балалардағы негізгі стоматологиялық аурулар бойынша базалық және клиникалық білімдерін көрсетеді. ОН2 Жүкті әйелдерде стоматологиялық аурулардың ерекшеліктерін білуді көрсетеді.	
	ОН 2	ОН4 Барлық жастағы пациенттерде негізгі стоматологиялық ауруларды емдеу және алдын алу жұмыстарын жүргізеді. ОН7 Өзінің кәсіби қызметінде менеджмент пен маркетингтің қазіргі заманғы технологияларын пайдаланады, өз жұмысының сапасы мен тиімділігін талдауды жүзеге асырады. Стоматологиялық қызметті ұйымдастыру бойынша кәсіпкерлік дағдыларды көрсетеді. МӘМС жағдайында жұмыс істей алады.	
<b>6. Пән туралы толық ақпарат</b>			



6.1 Ішкі аурулар пропедевтикасы бойынша сабақтар мамандандырылған симуляциялық муляждармен, сондай-ақ компьютерлік құралдар жүйелерімен жабдықталған кафедра және ТДО аудиторияларында жүргізіледі.  
Кафедраның орналасқан жері: Шымкент қаласы, клиника «ParkHealth», эл.мекен – жайы-  
propedevtica\_vb@mail.ru  
Оқыту және/немесе техникалық қолдау бойынша сұрақтар туындаған жағдайда сайттың басты бетіндегі "ОҚМА" АҚ сайтының CALL-Center, Helpdesk бөлімінде көрсетілген телефондар және/немесе электрондық пошта арқылы хабарласа аласыздар.

6.2	<b>Сағат саны</b>	<b>Дәріс</b>	<b>Тәж.сабақ</b>	<b>ОБӨЖ</b>	<b>БӨЖ</b>
		15	45	36	84

### 7. Оқытушылар туралы ақпарат

№	Аты- жөні	Дәрежесі, лауазымы	Электрондық пошта	Ғылыми қызығушылықтары	Жетістіктері
1.	Бекмурзаева Э.К.	м.ғ.д., профессор, каф.меңг.	Elmira-bek@mail.ru	Ғылыми жұмыс: «Клинико-гигиенические особенности формирования заболеваний органов пищеварения у рабочих современного нефтеперерабатывающего производства (на примере АО «ШНОС»)».	293-тан астам ғылыми-әдістемелік жарияланымдардың, 2 оқулықтың, 9 оқу құралының авторы. Жоғары санатты терапевт, гастроэнтеролог және ревматология сертификаты. 2005 ж.- ҚР ЖАК бекіткен медицина ғылымдарының докторы (диплом ҒК №0000379), (14.00.50 – "Еңбек медицинасы"), "Медицина" мамандығы бойынша профессор (диплом ПР № 0000446), ҚР ЖАК. Э.К.Бекмурзаеваның басшылығымен 3 мед.ғыл.кандидат дайындалды. ҚР БҒМ Білім және ғылым саласындағы бақылау және аттестаттау комитетінде бекітілген ғылымдар. Профессор Бекмурзаева Э.К. "Медицина" мамандығы бойынша 6 магистр, ҚР терапевтер қауымдастығы төралқасының мүшесі, Германияның Еуропалық Ғылыми Қоғамының (ЕО) құрметті профессоры (Ганновер, Германия), Еуропалық жаратылыстану ғылымдары академиясының (ЕАЭО) (Ганновер, Германия) толық мүшесі болып бітірді. Жоғары ғылыми жетістіктері үшін медальдармен, дипломдармен және куәліктермен марапатталған: оларға. Роберт Кох 2012 ж.,



					оларға. Петеркофа 2014 ж., оларға. Альберт Швейцера 2015 ж., "ҚР Денсаулық сақтау ісінің үздігі", "жоғары оқу орнының үздік оқытушысы - 2014 жыл" Республикалық гранты. Кембридж университетінің "коммуникативтік дағдылар" бойынша, Небраска университетінің (АҚШ) оқытудың инновациялық әдістері бойынша, ҚазМУ Психология және педагогика бойынша, АГИУВ оқытудағы құзыреттілік тәсіл бойынша сертификаттары бар. Терапевт-дәрігердің жоғары біліктілік санаты бар. Патенттер мен патенттердің, авторлық өнертабыстардың болуы, зияткерлік меншік объектісін мемлекеттік тіркеу-9: - патенттер мен патенттер – 3
2.	Садыкова Г.С.	М.Ғ.К., доцент м.а.	gulzhan2171@mail.ru	Ғылыми жұмыс: «Улы гепатиттер кезіндегі паннувадиннің гепатопротекторлық әсері».	35-тен астам ғылыми және ғылыми-әдістемелік басылымдардың, 8 оқулықтың авторы, жоғары санатты терапевт сертификаты. ЖТД дәрігерінің сертификаты.
3.	Ахаева Л.Ж.	ассистент	Laura1990a00@mail.ru	-	ЖТД сертификаты.
4	Байдуллаев Б.М.	ассистент	bbm2055@mail.ru	-	65-тен астам ғылыми және ғылыми-әдістемелік басылымдардың, 6 оқулықтың авторы. Жоғарысанатты терапевт сертификаты.
5	Батхиева М.Б.	ассистент	Madin_madina@mail.ru	-	Дәрігертерапевтсертификаты.
6	Токтарова Г.А.	ассистент	Toktar_8585@mail.ru	-	Дәрігер терапевт, функционалды диагностика, кардиология сертификаты.
7	Асқар Ж.М.	ассистент	Zhm.askar@mail.ru	-	ЖТД сертификаты.
8	Амангельдиева Г.С.	ассистент	Amangeldievag71@mail.ru	-	ЖТД сертификаты.
8.	Тақырыптық жоспар				

Апта	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағат саны	Оқытудың түрлері/әдістері/оқыту технологиялары	Бақылаудың түрлері/әдістері
1	Ішкі аурулардың жалпы медициналық білім берудегі мәні. Пропедевтикалық клиниканың міндеттері. Сырқатнаманың сызбанұсқасы. Науқастарды сұрастыру және жалпы қарау.	Ішкі аурулардың жалпымедициналық білім берудегі мәні. Пәннің мақсаты мен міндеттері. Сырқатнаманың сызбанұсқасы. Науқастарды клиникалық зерттеу әдістерінің диагностикалық мәні. Сұрастыру немесе медициналық сұхбат; анамнез жинау ережелері (паспорттық бөлім, шағымдары – «науқас шағымдары» түсінігі, оның түрлері, шағымдарды нақтылау; анамнез, анамнез түрлері. Зерттеудің физикалді әдістері.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі.	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Тыныс алу жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру, қарау және кеуде торшасын пальпациялау. Диагностикалық мәні.	Тыныс алу ағзаларының ауруларымен ауыратын науқастарды сұрастыру: негізгі, екіншілік шағымдары, олардың патогенезі. Аурудың даму және өмір анамнезі ерекшеліктері: тыныс алу жүйесінің ауруларының дамуындағы факторлардың рөлі. Кеуде торшасын статистикалық және динамикалық қарау. Тыныс алу жиілігін, түрін және ырғағын анықтау. Кеуде торшасын пальпациялау. Кеуде торшасының резистенттілігін және дауыс дірілін анықтау.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау. Тәжірибиелік дағдылар орталығында дағдыларды меңгеру (кестеге сай)	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 1 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Диагностиканың даму тарихы	Ауруларды танудың негізгі әдістерінің даму тарихы, сонымен қатар диагностикасымен танысу. «Денсаулық» және «ауру» түсінігі. Диагностиканың міндеттері.	ОН 2	2/5	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
2	Дәріс. Тыныс алу жүйесінде патологиясы	Тыныс алу жүйесінде патологиясы бар науқастардың шағымдары мен анамнезі. Қарау – тері	ОН 1	1	Шолу дәрісі	Тақырып бойынша

	бар науқастарды сұрастыру және қарау, пальпациясы және перкуссиясы. Диагностикалық мәні.	жамылғыларын, ерінді, саусақ ұштарының шырышты қабаттарын қарау; -сыртқы тыныс жағдайы - мұрынды қарау – мұрын қырының және қанаттарының, мұрын-ерін үшбұрышының жағдайы, олардың өзгерістері -кеуде торшасын қарау – пішіні, екі жағының симметриялығы, тыныс актісіне қатысуы, олардың өзгерістері. Кеуде клеткасының пальпациясы: кеуде клеткасы серпімділігін анықтау әдісі; дауыс дірілін анықтау әдісі және оның өзгерістері. Өкпе перкуссиясы: өкпе перкуссиясының және ашық өкпелік дыбыстың физикалық негіздері; перкуссия ережесі, салыстырмалы және топографиялық перкуссия әдісі мен жүргізу техникасы. Диагностикалық мәні.			Талдау,талқылау,сұрақ жауап әдісі	Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Қалыпты және патологиялық жағдайда өкпені перкуссиялау. Диагностикалық мәні.	Өкпенің салыстырмалы перкуссиясы: жүргізу әдістері, диагностикалық маңызы. Өкпенің топографиялық перкуссиясы өкпенің жоғарғы және төменгі шекараларын, Кренинг алаңын анықтау әдістері. Диагностикалық маңызы. Өкпенің төменгі жиегінің белсенді жылжымалылығын анықтау әдісі, диагностикалық маңызы	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 2 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Клиникаға қадам басу. Дәрігерлік деонтологияның негізі.	Дәрігер мен пациенттің қарым-қатынасы, дәрігердің міндеттерімен танысу. Медициналық деонтология. Ятрогения.	ОН 2	2/5	Презентацияны бағалау	Презентацияны бағалау Презентацияны дайындау және қорғау.
3	Дәріс. Жетекші клиникалық синдромдар (өкпеде	Өкпе, тыныс алу жеткіліксіздігінде Сұйықтық пен қуыстың болуы синдромының дамуына әкелетін факторлар мен себептер. Клиникалық ерекшеліктері.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау,талқылау,сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

	Сұйықтық пен қуыстың болуы, тыныс алу жеткіліксіздігі)					
	Тәжірибелік сабақ. Қалыпты және патологиялық жағдайда өкпені аускультациялау. Диагностикалық мәні.	Өкпе аускультациясының негізгі ережелері. Негізгі тыныс шулары. Везикулярлы және бронхиалды тыныстың пайда болу механизмі. Бронхофония. Жанама тыныс шулары. Сырылдардың, крепитацияның, плевра үйкеліс шуының пайда болу механизмі. Жанама тыныс шуларының дифференциалды диагностикасы. Өкпелік синдромдар.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 3 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Тыныс алу ағзаларының лабораторлық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы.	Зертханалық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және тыныс алу жүйесінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	3/5	Презентацияны бағалау.	Презентацияны дайындау және қорғау.
4	Дәріс. Қалыпты және патологиялық жағдайдағы өкпе аускультациясы. Диагностикалық мәні.	Өкпе аускультациясы: өкпе аускультациясының ережелері, тәртібі, техникасы; қалыпты тыныс шулары, олардың түрлері: - везикулярлы тыныс – түзілу механизмі, сипаттамасы, тыңдау орындары, өзгеру түрлері, өзгерістердің физиологиялық себептері, бронхиалды тыныс – түзілу механизмі, сипаттамасы, тыңдау орындары, өзгеріс түрлері, тән емес орындарда тыңдалу себептері. Қосымша тыныс шулары. Сырылдар: құрғақ және ылғалды. Крепитация, түрлері. Плевраның үйкеліс шуы. Пайда болу механизмдері. Диагностикалық мәні.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама



	Тәжірибелік сабақ. Жүрек-қантамыр жүйесінде патологиясы бар науқастардың кеуде торшасын пальпациялау, сұрастыру, қарау. Диагностикалық мәні.	Науқастардың жүрек-қантамыр жүйесі ауруларына тән шағымдары, негізгі және қосымша. Жүрек аймағын қарау, табылған өзгерістердің диагностикалық маңызын анықтау. Жүрек аймағын пальпациялау. Жүрек ұшы соққысы: анықтамасы, түсінігі, зерттеу әдістері. Теріс мәнді жүрек ұшы соққысының пайда болу себептері. Ірі қантамырларын қарау және пальпациялау. Артериялық пульсті зерттеу. Аурулар кезінде жүрек аймағындағы өзгерістер.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау,	НЖТ «мылқау» формула түрінде. ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 4 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Тыныс алу ағзаларының аспаптық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы. Сыртқы тыныс қызметін зерттеу.	Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және тыныс алу жүйесінің патологиялық процессінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	2/5	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
5	Дәріс. Жүрек-қантамыр жүйесінде патологиялары бар науқастарды сұрастыру, қарау, пальпациясы және перкуссиясы. Диагностикалық мәні.	Жүрек-қантамыр жүйесінің патологиялары бар науқастарды сұрастыру. Жүрек-қантамыр жүйесінің физиологиялық жағдайдағы физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: жалпы жағдайы, санасы, төсектегі қалпы, дене бітімі, тері және шырышты қабаттарды қарау, тырнақтар мен саусақ фалангаларын қарау; -жүрек аймағын қарау – жүрек ұшының соққысы, оның орналасуы. Жүрек аймағын пальпациялау: –жүрек ұшының соққысын анықтау, жүрек ұшы соққысын	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

	пальпациялау ережелері, оның физиологиялық сипаттамасы немесе қасиеттері - локализациясы, көлемі, биіктігі, күші. Жүрек перкуссиясы: –перкуссия мақсаты; жүрек перкуссиясының ережелері мен тәртібі - дәрігердің, волонтердің қалпы, плессиметр саусақты қою, соққы күші; - жүректің салыстырмалы тұйықтығының шекараларын анықтау –сол, оң және жоғарғы, дәрігер, волонтер қалпы, плессиметр саусақты қою, соққы күші; - жүректің абсолютті және салыстырмалы тұйықтығының шекараларын, -тамыр шоғырының және жүрек конфигурациясының шекараларын анықтау - ережелері мен тәртібі, дәрігердің, волонтердің қалпы, плессиметр- саусақты қою, соққы күші;				
Тәжірибелік сабақ. Жүрек перкуссиясы. Диагностикалық мәні.	Жүрек перкуссиясы: жүректің абсолютті және салыстырмалы тұйықтығының шекаралары. Анықтау әдістері. Диагностикалық маңызы. Жүрек мықынын анықтау, оң және сол жақ контурын және жүрек конфигурациясын анықтау әдісі.Диагностикалық маңызы.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
ОБӨЖ. 5 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Жүрек-қантамыр аурулары кезінде лабораторлық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы.	Зертханалық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және жүрек-қантамыр жүйесінің патологиялық процессінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	2/5	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.



6	Дәріс. Жетекші клиникалық синдромдар (қақпақша аппаратының зақымдануы).	Қақпақшаның зақымдану синдромының дамуына әкелетін факторлар мен себептер. Клиникалық ерекшеліктері.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау,талқ ылау,сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц- сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Қалыпты жағдайда жүрек және қантамырлард ы аускультациял ау. Диагностикал ық мәні.	Жүрек аускультациясының техникасы мен әдістері. Тыңдау тәртібі. Қақпақшалардың шынайы проекциясын тыңдау орындары. Дені сау адамдағы жүрек тондарының аускультативті сипаттамасы. Тондардың пайда болу механизмдері.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 6 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: ЭКГ диагностикалы қ маңызы. Жүрек жүрекшесінің және қарыншасыны ң электрокардио графиялық белгілері.	Электрокардиографиялық зерттеу әдістерімен танысу және жүрек қан тамыр жүйесінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	3/6	Презентаци яны бағалау	Презентациян ы дайындау және қорғау
7	Дәріс. Ірі және перифериялық қантамырлард ы зерттеу әдістері. Диагностикал ық мәні.	Шеткері тамырларды қарау, -тамырларды зерттеу ұйқы және шыбық артериясын пальпациялау; көзге көрінетін пульсация, қолқа пульсациясын мойылдырық шұңқырында анықтау; -пульсті шыбық артериясында анықтау әдісі, оның қасиеттері - пульсті екі қолда салыстыру, жиілігі, ырғағы, толықсуы, кернеуі, көлемі, формасы; -пульсті самай, ұйқы, иық, шынтақ, тізеасты, табан артерияларында анықтау;	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау,талқ ылау,сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц- сауалнама

		-АҚ түсінігі және түрлері; артериялық қысымды шынтақ артериясында аускультативті анықтау әдісі.				
	Тәжірибелік сабақ. Патологиялық жағдайда жүрек және қантамырларды аускультациялау. Диагностикалық мәні.	Жүрек тондарының күшеюі және әлсіреуі себептері. Жүрек шуларының жіктемесі.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау,	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 7 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Helicobacter pylori-ді лабораторлық анықтау әдістері. Тәуліктік рН-метрия.	Helicobacter pylori анықтау әдістерімен танысу және ас қорыту жүйесінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау. Интрагастралық рН – метрияның диагностикалық мәні.	ОН 2	2/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
8	Дәріс. Қалыпты және патологиялық жағдайдағы жүрек аускультациясы. Диагностикалық мәні.	Жүрек аускультациясы: жүрек тондары, тондардың пайда болуы немесе 1 және 2 тондардың пайда болу механизмдері. Қақпақшалардың кеуде торшасының алдыңғы беткейіндегі проекциясын анықтау, жүрек аускультациясының ережесі, тәртібі және техникасы; -жүрек аускультациясын жүргізгендегі дәрігердің, волонтердің қалпы, жүрек қақпақшаларын тыңдау тәртібі, қалыпты жағдайдағы 1 және 2 тондардың сипаттамасы, олардың аускультацияда бір-бірінен айырмашылығы, 1 және 2 тондардың жүрек ұшы мен негізіндегі дыбысталуының графикалық бейнесі, -өзгеру	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

		түрлері, өзгеруінің физиологиялық себептері.				
	Тәжірибелік сабақ. Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Асқазан-ішек жолдары ауруларына тән шағымдар. Ауыз қуысын қарау. Жалпы қарау және алынған мәліметтерді бағалау. Ішті қарап бағалау және клиникалық сипаттамасы. Образцов-Стражеско әдісі бойынша іштің беткей пальпациясын жүргізу техникасы мен әдісі. Образцова-Стражеско әдісімен іштің терең пальпациясын жүргізу техникасы мен әдісі. Асқазанның төменгі шекарасын анықтау техникасы мен әдісі. Құрсақ қуысындағы бос сұйықтықты анықтау мақсатында жасалатын ішті перкуссиялаудың техникасы мен әдісі.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	Аралық бақылау №1	Бақылау 1-8 аптадағы дәрістер, тәжірибелік сабақтар және БӨЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.	ОН 2	2/6	Сұрақ-жауап әдісі.	Тәжірибелік дағдыларды көрсету, оқу сырқатнамасын толтыру және қорғау, ауызша сұрау.
9	Дәріс. Нефрологиядағы жетекші клиникалық синдромдар (дизуриялық, нефротикалық, нефритикалық, гипертониялық және бүйрек жеткіліксіздігі).	Дизуриялық, нефротикалық, нефротикалық, гипертониялық синдромдардың және (жедел және созылмалы) бүйрек жеткіліксіздігінің дамуына алып келетін факторлар мен себептер.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Гепатобилиарлы жүйеде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері.	Бауыр мен көкбауыр аурулары бар науқастарды сұрастыру әдісі. Курлов бойынша бауырды перкуссиялаудың әдісі мен техникасы. Бауырды пальпациялау техникасы мен әдісі. Көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау техникасы мен әдісі.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу,

Диагностикалық мәні.					практикалық дағдыларды меңгеру.
<p>ОБӨЖ. 9 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Асқорыту жүйесінің жоғарғы бөлігі ауруларымен науқастарға аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу әдістемесі және дайындау.</p>	<p>Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және ас қорыту жүйесінің жоғарғы бөлігінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.</p>	ОН 2	3/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
<p>10 Дәріс. Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.</p>	<p>Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Асқорыту жүйесін физиологиялық жағдайда физикалдік зерттеу әдістердің мәліметтері. Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды жалпы қарау. Объективті зерттеу әдістері: асқазан-ішек жолы ауруларын қарау, іштің беткей және терең пальпациясының диагностикалық маңызы, бауыр және көкбауыр перкуссиясы, құрсақ қуысы ағзаларының аускультациясы. Тері жабындыларын, ауыз қуысын және ішті отырғанда және жатқан қалпында қарау. Образцов әдісі бойынша іштің терең пальпациясы. Шолпыл шуылын анықтау.</p>	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
<p>Тәжірибелік сабақ. Зер шығару-жыныс жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері.</p>	<p>Науқасты сұрастыру (шағымдарын зерттеу және оларды интерпретациялау). Науқасты қарау (міндетті түрде науқастың жалпы жағдайына, белсенділігіне, төсектегі қалпына, дене бітіміне, шел-май қабаттарына, бұлшықеттеріне, ырықтау мен дене салмағының артуына, су жиналуына байланысты, тері</p>	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау.	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.



	Диагностикалық мәні.	жабындыларының түсінің өзгерісіне, геморрагиялық және басқада өзгерістердің пайда болуына мән беру). Науқас пальпациялау мен перкуссиялау.				
	ОБӨЖ. 10 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Асқорыту жүйесінің төменгі бөлігі ауруларымен науқастарға аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу әдістемесі және дайындау.	Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және ас қорыту жүйесінің төменгі бөлігінде патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	2/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
11	Дәріс. Зәр шығару жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Зәр шығару жүйесі және сыртқы жыныс ағзаларының патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Зәр шығару жүйесі және сыртқы жыныс ағзаларының физикалық зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: бет, қабақты қарау; бел аймағын қарау, бүйректің төмен түсу дәрежесін бағалау, пальпация, перкуссия әдісі, бүйрек аймағын соққылау әдісі, қуықтың жоғарғы шекарасын перкуторлы анықтау, аускультация - бүйрек артерияларын тыңдау әдістері.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Зәр шығару жүйесінде патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	ЖЗА өткізуге, Зимницкий, Реберг сынамаларына зәрді жинау, оның патологиялық және қалыпты жағдайдағы көрсеткіштері. Қан сарысуындағы креатинин, мочевиана және қалдық азотты анықтаудың қағидалары, олардың қалыпты және патологиядағы көрсеткіштері. Радиоизотопты рентгенді жүргізудің қағидасы, диагностикалық мүмкіндіктері.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау.	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.

		Экскреторлы урография жүргізудің дайындығы мен техникасы қалыпты және патологиялық жағдайлардағы көрсеткіштері. Шумақтық фильтрация жылдамдығын анықтау: СКD-EPİ формуласы бойынша санақтық ШФЖ. Визиуальды зерттеу әдістері: рентгенологиялық және ультрадыбыстық. Эндоскопиялық зерттеу әдістерінің маңызы.				
	ОБӨЖ. 11 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Зәр шығару жүйесі ауруларымен ауыратын науқастарды аспаптық зерттеу әдістері.	Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және зәр шығару жүйесінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	2/6	Сұрақ-жауап әдісі	Тәжірибелік дағдыларды көрсету, оқу сырқатнамасын толтыру және қорғау, ауызша сұрау.
12	Дәріс. Гематологиядағы жетекші клиникалық синдромдар (анемиялық).	Анемиялық синдромның дамуына әкелетін факторлар мен себептер.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ-жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Қантүзу жүйесінің патологиясы бар науқастарды клиникалық зерттеу әдістері. Қантүзу құрылымы. Қалыпты жағдайдағы перифериялық қан көрсеткіші. Қан жүйесі ауруларымен науқастардың шағымдары. Лимфа түйіндерін пальпациялау. Көкбауыр перкуссиясы.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 12 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес.	Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және қан түзу жүйесінің патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 2	3/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау



	БӨЖ. Тақырып: Қантүзу жүйесі ауруларымен науқастарды аспаптық зерттеу әдістері.					
13	Дәріс. Эндокринді жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Эндокринді жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Эндокринді жүйенің физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: тері жабындыларын, бетті, қабақтарды қарау. Қалқанша безін пальпациялау әдісі.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Эндокринді жүйенің патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Эндокринді жүйенің патологиясы бар науқастардың шағымдары. Науқастың ауруының даму және өмір анамнезінің ерекшеліктері. Эндокринді жүйесі зақымданған науқастарда анықталған патологиялық симптомдар.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 13 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Семіздіктің эндокриндік түрлері, жіктелуі, қауіп факторлары.	Семіздік қауіпінің факторларымен танысу. Семіздіктің бірқатар диагностикалық белгілері мен формаларын анықтау.	ОН 2	2/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
14	Дәріс. Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері.	Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Қантүзу жүйесін физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау әдісі.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама



	Диагностикалық мәні.					
	Тәжірибелік сабақ. Тірек-қимыл аппараты жүйесінің патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Тірек-қимыл аппараты жүйесін тексеру әдістері мен техникасы. Сүйек-бұлшықет тіндері ауруларының, жедел аллергиялардың негізгі симптомдары олардың диагностикалық мәні.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде. Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	ОБӨЖ. 14 БӨЖ орындалуы бойынша кеңес. БӨЖ. Тақырып: Неврологиядағы функционалдық зерттеу әдістері.	Неврологиядағы функционалды әдістермен танысу. Физиологиялық және патологиялық рефлекстерді анықтау.	ОН 2	3/6	Презентацияны бағалау	Презентацияны дайындау және қорғау.
15	Дәріс. Қарт және егде жастағы адамдарда клиникалық синдромдардың ерекшеліктері (ішкі органдар мен эндокриндік жүйенің аурулары, қатерлі ісік және психикалық бұзылулар).	Қарт және егде жастағы адамдарда жетекші клиникалық синдромдардың (ішкі органдар мен эндокриндік жүйенің аурулары, қатерлі ісік және психикалық бұзылулар) дамуына әкелетін факторлар мен себептер. Клиникалық ерекшеліктері.	ОН 1	1	Шолу дәрісі Талдау, талқылау, сұрақ жауап әдісі	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ. Неврологиялық статусы	Ересектердегі неврологиялық статусы тексеру әдістері: қарау, пальпация, сіңір рефлекстерін анықтау. Жүйке жүйесінің патологиясы бар науқастарды	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау	НЖТ «мылқау» формула түрінде.



	толтыру сызбасы.	шағымдарын, ауруының даму және өмір тарихын сұрастыру. Жүйке жүйесі патологиясымен науқастарды сыртқы және локалді қарау әдістері. Жүйке жүйесінің жақымдануының жалпы симптоматологиясы.				Ситуациялық есептерді шешу, практикалық дағдыларды меңгеру.
	Аралық бақылау №2	Бақылау 9-15 аптадағы дәрістер, тәжірибелік сабақтар және БӨЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.	ОН 2	3/6	Сұрақ-жауап әдісі	Тәжірибелік дағдыларды көрсету, оқу сырқатнамасын толтыру және қорғау, ауызша сұрау.
16		Аралық аттестацияны дайындау және өткізу		18		

**9. Оқыту әдістері және бақылау түрлері**

<b>9.1</b>	Дәріс	Шолу дәрісі. Тақырып бойынша Блиц-сауалнама.
<b>9.2</b>	Тәжірибелік сабақ	Сабақтың тақырыбын талқылау, ситуациялық есептерді шешу, тәжірибелік дағдыларды игеру.
<b>9.3</b>	БӨЖ/ ОБӨЖ	Презентацияны дайындау және қорғау. <b>Ғылыми мақаланың мазмұнын талдау</b>
<b>9.4</b>	Аралық бақылау	Тәжірибелік дағдыларды көрсету, оқу сырқатнамасын толтыру және қорғау, ауызша сұрау.

**10. Бағалау критерийлері**

**10.1. Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері**

№ОН	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Мүшелер мен жүйелердің патологиялық процестерін зерттеуде семиотика және синдромология негіздерін қолданады	1) семиотика мен синдромның негіздерін, органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін анықтай алмайды 2) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін, морфогенезін түсіндірмейді.	1) негізгі семиотика мен синдромды анықтаудағы қиындықтар 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін біледі 3) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін,	1) семиотика мен синдромологияның негіздерін анықтайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлері туралы білімді қолданады 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы,	1) семиотика мен синдромның негіздерін дербес айқындайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеулердің негізгі параметрлерін талдайды. 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы,

			морфогенезін анықтауды қиындатады.	патогенезін, морфогенезін түсіндіреді.	патогенезі, морфогенезі мәселелерін талдайды.
ОН2	Науқастармен және әріптестермен коммуникация қағидаттарын сақтайды	1) пациентті сұрауға, физикалық тексеруге, тексеру жоспарын жасауға қабілетсіз. Әріптестермен мүлде дұрыс қарым-қатынас жасай алмайды.	1) пациенттерге сұрау салу, физикалық тексеру жүргізу кезінде дәлсіздіктерге жол береді 2) зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинау қиынға соғады; 3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулерді негіздей алмайды. Әріптестермен қарым-қатынас жасау қиынға соғады.	1) пациенттерге сұрақ-жауап, физикалық тексеру жүргізеді 2) зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинауды жүргізеді  3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен қиындықсыз қарым-қатынас жасайды.	1) сұрау салу және физикалық тексеру жүргізу әдістерін еркін меңгерген  2) дербес өткізеді сұрақ қою, науқастарды физикалық тексеруден өткізеді 3) клиникалық ойлау ақпарат жинауда зерттеу жоспарын құрады 4) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен қарым-қатынасы өте жоғары деңгейде.

## Тәжірибелік сабақтың чек -парақтары

10.2	Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері			
Бағалау критерийлері	Деңгей			
	Өте жақсы	жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
<b>Тәжірибелік тапсырма:</b>				

O'NTÜSTIK-QAZAQSTAN <b>MEDISINA          AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SKMA</b> -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN <b>MEDICAL          ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		044 – 47/ 11 ( )
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы (силлабус)		28 беттің 19 беті

1	Осы тапсырманың сұрақтарына жазбаша жауап / зертханалық жұмыс хаттамасын ресімдеу	30	21	15	0
2	Осы тапсырманың сұрақтарына ауызша жауап	30	21	15	0
3	Тест тапсырмаларын орындау	12	8	6	0
4	Ситуациялық есептерді шешу	28	20	14	0
	<b>Жалпы:</b>	<b>100</b>	<b>70</b>	<b>50</b>	

<b>Тест тапсырмаларын орындау.</b>		
№	Бағалау критерийлері	Ұпай
1	90-100% дұрыс жауап	10-12
2	70-89% дұрыс жауап	8-9
3	50-69% дұрыс жауап	6-7
4	Дұрыс жауаптардың 50% - дан аз	0-2

<b>Ситуациялық есептерді шешу</b>		
№	Бағалау критерийлері	Ұпай
1	Ситуациялық тапсырманы талдау кезінде өзіндік ойлауды көрсетеді. Бұл мәселені шешуде қажетті теориялық білімді толығымен қолданады. Ұсынылған биохимиялық талдау деректерін түсіндіру кезінде анықтамалық биохимиялық көрсеткіштер туралы тамаша білімді көрсетеді. Қажетті оқу материалын терең түсінуді көрсете отырып, ситуациялық тапсырма бойынша логикалық қорытынды жасау қабілетін көрсетеді.	25-28
2	Осы ситуациялық мәселені шешу үшін қажетті білімге ие. Бұл жағдайды талқылау кезінде принципті емес дәлсіздіктерге жол береді. Ұсынылған ситуациялық тапсырма бойынша дұрыс қорытынды жасауға қабілетті.	19-24
3	Бұл мәселені талқылау кезінде принципті емес дәлсіздіктерге жол береді, ситуациялық есепте ұсынылған талдауларды түсіндіру қиынға соғады. Қиындықпен қорытынды жасайды.	14-18
4	Ситуациялық тапсырманы талқылауда түбегейлі қателіктер жібереді. Пассивті, тиісті қорытынды жасай алмайды.	0-13

**Ситуациялық міндеттер-ең көп 28 балл (әрбір тапсырма ең көп дегенде 14 балл):**

№	Сұрақтар	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	1 тақырып бойынша ситуациялық есеп	14	10	7	0
2	2 тақырып бойынша ситуациялық есеп	14	10	7	0
	<b>Барлығы:</b>	<b>28</b>	<b>20</b>	<b>14</b>	<b>0</b>

**БӨЖ-ге арналған чек парағы**

**Ғылыми мақалаларды талдауды бағалау критерийлері (чек-лист)**

Бағалау критерийі/балл	Қанағаттанарлықсыз /0-49%	Қанағаттанарлық /69-50%	Жақсы /70-89%	Өте жақсы /90-100%
------------------------	---------------------------	-------------------------	---------------	--------------------



бойынша бағалау %				
<b>Мақала құрылымы</b>	1) ғылыми мақаланың құрылымдық компоненттерін атамайды	1) тізімдеу кезінде ғылыми мақала құрылымының тәртібін сақтамайды, компоненттерді өткізіп жібереді	1) Ғылыми мақаланың құрылымдық компоненттерін тізімдейді, бірақ құрылымның тәртібін бұзады	1) ғылыми мақала кезінде құрылымының тәртібін сақтайды Атауы Авторлар Баспа Түйіндеме Жалпы бөлім (Кіріспе, мақсат, материалдар мен әдістер, нәтижелер және талқылау) Қорытындылар Әдебиеттер тізімі
<b>Ғылыми мақаланың мазмұнын талдау</b>	1) Мәселенің өзектілігін түсінбейді, мақаланың мазмұнын талқылауға қабілетсіз	1) мәселенің өзектілігін түсінеді 2) жұмыстың мақсатын, жұмыста пайдаланылған материалдар мен әдістерді тізімдейді 3) ғылыми мақаланың мазмұнын түсінеді 4) осы мақаладағы тұжырымдарды, әдебиеттер тізімін тізімдейді	1) мәселенің өзектілігін түсінеді 2) жұмыстың мақсатын, жұмыста пайдаланылған материалдар мен әдістерді тізімдейді 3) ғылыми мақаланың мазмұнын түсінеді 4) осы мақаладағы тұжырымдарды, әдебиеттер тізімін тізімдейді мәселенің өзектілігін түсінеді 5) жұмыстың мақсатын, жұмыста пайдаланылған материалдар мен	1) мәселенің өзектілігін дербес негіздейді және дәлелдейді 2) жұмыстың мақсатын, жұмыста пайдаланылған материалдар мен әдістерді түсіндіреді 3) ғылыми мақаланың семантикалық мазмұнын еркін баяндайды 4) тұжырымдарды дәлелдейді және негіздейді 5) әдебиетті пайдалану дағдысын меңгереді және осы мақалада таңдалған әдебиеттер





			әдістерді тізімдейді	тізімін негіздейді
<b>Қосымша сұрақтарға жауап (пәнге арналған мақала тақырыбы бойынша)</b>	Тақырып бойынша қосымша сұрақтарға жауап бермейді	Қосымша сұрақтарға жауап беру үшін қойылған мәселеге бағдарланбаған	Жауап беру тақырыбы бойынша алған білімдерін практикалық сабақта қолдану	Жауап беру тақырыбы бойынша алған білімдерін практикалық сабақта қолдану

### Білім алушылардың өзіндік жұмысы (БӨЖ)

Презентация дайындау және қорғау	<b>Өте жақсы</b> Келесі бағаларға сәйкес: А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Презентация уақытылы өздігінен дайындалған, 3 тен кем емес әдебиет көзін қолданған, слайдтар мағыналы және безендірілген, қорғау барысында тақырып бойынша терең білімін көрсетті, сұрақтарға жауап беру барысында қателіктер жібермеді, талқылау барысында қиындықсыз нақты жауап берді.
	<b>Жақсы</b> Келесі бағаларға сәйкес: В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%) С+ (2,33; 70-74%)	Презентация уақытылы өздігінен дайындалған, 3 тен кем емес әдебиет көзін қолданған, слайдтар мағыналы және күлгінді, қорғау барысында тақырып бойынша білімін көрсетті, сұрақтарға жауап беру барысында қателіктер жібереді, артынша өзі түзейді.
	<b>Қанағаттанарлық</b> Келесі бағаларға сәйкес: С(2,0; 65-69%) С-(1,67; 60-64%) Д+ (1,33; 55-59%) Д(1,0; 50-54%)	Презентация уақытылы өздігінен дайындалған, 3 тен кем емес әдебиет көзін қолданған, слайдтар мағыналы, қорғау барысында, сұрақтарға жауап беру барысында іргелі қателіктер жібере отырып жауап берді
	<b>Қанағаттанарлықсыз</b> Келесі бағаларға сәйкес: FХ (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	БӨЖ-ді орындамаған жағдайда.

### Аралық бақылау чек парағы

Бағалау формасы	Баға	Бағалау критерийлері
Билеттер бойынша ситуациялық есептерді шешу	«Өте жақсы» 90-100%	Білім алушы негізгі және қайталама шағымдарды қатесіз талдайды, жиналған өмір мен аурудың тарихына жақсы бағдарланады. Объективті физикалық зерттеу деректерін (пальпация, аускультация, перкуссия) байланыстырады, зертханалық және аспаптық зерттеу деректерін дұрыс түсіндіреді. Зерттеу нәтижелерінің патофизиологиялық заңдылықтарын бағалай алады.

		Негізгі белгілер мен синдромдар арасындағы байланысты табады және салыстырады. Болжамды синдромдық диагнозды негіздейді және қояды.
		Білім алушы осы клиникалық жағдай бойынша түсінуге, білуге және клиникалық ойлауға негізделген тапсырма бойынша сұраққа қате жауап берді.
		Алгоритм бойынша осы тапсырма бойынша негізгі физикалық зерттеулерді қатесіз жүргізеді (№1 практикалық дағды)
		Алгоритм бойынша осы тапсырма бойынша негізгі физикалық зерттеулерді қатесіз жүргізеді (№2 практикалық дағды)
<b>«Жақсы»</b>	70-89%	Білім алушы негізгі және қайталама шағымдарды жақсы талдайды, жиналған өмір мен ауру тарихына жақсы бағдарланады. Объективті физикалық зерттеу деректерін (пальпация, аускультация, перкуссия) қателіктермен байланыстырады, зертханалық және аспаптық зерттеу деректерін түсіндіреді. Зерттеу нәтижелерінің патофизиологиялық заңдылықтарын бағалауда қателіктер бар. Негізгі белгілер мен синдромдар арасындағы байланысты табады және салыстырады. Деректерді негіздемей болжамды синдромдық диагноз қояды
		Білім алушы осы клиникалық жағдай бойынша тапсырма бойынша сұраққа толық көлемде жауап бермеді
		Алгоритм бойынша бос орындармен осы тапсырма бойынша базалық физикалық зерттеулер жүргізу (№1 практикалық дағды)
		Алгоритм бойынша бос орындармен осы тапсырма бойынша базалық физикалық зерттеулер жүргізу (№2 практикалық дағды)
<b>«Қанағаттанарлық»</b>	50-69%	Білім алушы қателіктері бар негізгі және қайталама шағымдарды талдайды, өмір мен аурудың жинақталған тарихында нашар бағдарланады. Объективті физикалық зерттеу деректерін (пальпация, аускультация, перкуссия) байланыстырады, зертханалық және аспаптық зерттеу деректерін дұрыс түсіндіреді. Зерттеу нәтижелерінің патофизиологиялық заңдылықтарын бағалай алмайды. Қабілетсіз негізгі белгілер мен синдромдар арасындағы байланысты салыстырады. Деректерді негіздемей болжамды синдромдық диагноз қояды
		Білім алушы осы клиникалық жағдай бойынша түсінбестен, білімсіз және клиникалық ойлаусыз тапсырма бойынша сұраққа жауап берді
		Осы тапсырма бойынша негізгі қателіктермен негізгі физикалық зерттеулер жүргізеді (№1 практикалық дағды)
		Осы тапсырма бойынша негізгі қателіктермен негізгі физикалық зерттеулер жүргізеді (№2 практикалық дағды)
<b>«Қанағаттанарлықсыз»</b>		Білім алушының негізгі және қайталама шағымдар туралы түсінігі жоқ, жиналған өмір мен ауру тарихына бағдарланбайды.

	0-49%	Объективті физикалық зерттеу деректерінің (пальпация, аускультация, перкуссия) байланысын көрмейді, зертханалық және аспаптық зерттеу деректерін дұрыс түсіндірмейді. Зерттеу нәтижелерінің патофизиологиялық заңдылықтарын бағалай алмайды. Табылмайды және қабілетсіз негізгі белгілер мен синдромдар арасындағы байланысты салыстырады. Деректерді негіздемей болжамды синдромдық диагноз қояды Білім алушы тапсырма бойынша сұраққа дұрыс жауап бермеді Указанный навык по данному заданию не соответствует алгоритму (№1 практикалық дағды) Осы тапсырма бойынша көрсетілген дағды алгоритмге сәйкес келмейді (№2 практикалық дағды)
--	-------	--

### Білімді бағалаудың көп балдық жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

### 11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, оның ішінде, бірақолармен шектелмей: дерекқорлар, анимациялар, симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа да электрондық анықтамалық материалдар (мысалы, бейне, аудио, дайджестер)

Әдебиет	Электрондық ресурстар
	Ivashkin, V. T. Internal diseases propedeutics [Электронный ресурс] : textbook / V. T. Ivashkin, A. V. Okhiobystin. - Электрон. текстовые дан. ( 142Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM). Внутренние болезни. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Моисеева. - 3-е изд., испр. и доп. - Электрон. текстовые дан. (45.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 895 с. Внутренние болезни. Т. 1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Моисеева. - 3-е изд., испр. и доп. - Электрон. текстовые дан. ( 66.5Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 960 с. Ішкі аурулар./ <i>Бимурзаев F.Н., Зарипова Г.К., 2020</i> / <a href="https://aknurpress.kz/login">https://aknurpress.kz/login</a> Ішкі аурулар пәнінен клиникалық тапсырмалар жинағы. Ержанова Г.А., Муханова А.К., 2016/ <a href="https://aknurpress.kz/login">https://aknurpress.kz/login</a> Ішкі аурулар пропедевтикасынан жағдаяттық тапсырмалар Оразова Б.О., Марченко Т.В., 2016/ <a href="https://aknurpress.kz/login">https://aknurpress.kz/login</a>

Пропедевтика внутренних болезней : Учебник. / Т.С. Рябова, Е.С. Рысс, В.Я. Плоткин и др.. - СПб.:СпецЛит, 2015. - 414 с.<http://rmebrk.kz/>

Внутренние болезни в работе врача общей практики :Учебноепособие. / К.Ж. Садыкова, Ш.У.

Скендерова, С.К. Саттиева. - Туркестан: Туран, 2017. - 96 с. <http://rmebrk.kz/>

Жаманқұлов, Қыдырқожа Абдолқарімұлы.Ішкі аурулар [Мәтін] : оқулық / Қ. А. Жаманқұлов;

Батыс Қазақстан мем. медицина акад.. - Ақтөбе : [б. ж.], 2013. - 669 б.<http://elib.kaznu.kz/>

Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., I - том

перераб. и доп. (Учеб. лит. Для студентов медицинских вузов).

– Алматы: Эверо, 2020. – 400 с.<https://www.elib.kz>

Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., II - том

перераб. и доп. (Учеб. лит. Для студентов медицинских вузов).

– Алматы: Эверо, 2020. – 212 с.<https://elib.kz>

Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., III - том

перераб. и доп. (Учеб. лит. Для студентов медицинских вузов).

– Алматы: Эверо, 2020. – 208 с.<https://elib.kz>

Нұрсұлтанова С.Д., Бакирова Р.Е., Мамашалиева С.Б.,

Беков Е.К., Мадиева Л.С.Жүрек тамыр жүйесінің аурулары бар науқастарды тексеру әдісі және

техникасы. Оқу-әдістемелік құрал.- Алматы, «Эверо» баспасы. -2020.<https://elib.kz>

Ахметов Қайырғали Жәлелұлы. Ішкі аурулар пропедевтикасы

пәнінің клиникалық дәрістері. Алматы: «Эверо», 2020. – 262 бет <https://elib.kz>

Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы. Оқулық Айтмбет Б.11- Алматы «Эверо» 2018ж,-568

бет.<https://elib.kz>

### Негізгі әдебиеттер

Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 1. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 400. с.

Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 2. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 212. с.

Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 3. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 208. с.

Мухин , Н. А.**Ішкі аурулар** пропедевтикасы: оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 672 бет- Василенко, В. Х. Ішкіауруларпропедевтикасы. Т. 1. [Мәтін] :оқулық / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ;

мем. тілге ауд. К. Асқамбай. - Алматы :Эверо, 2015. - 336 б. с

Василенко, В. Х. Ішкіауруларпропедевтикасы. Т. 2 [Мәтін] :оқулық / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ;

мем. тілге ауд. К. Асқамбай. - Алматы :Эверо, 2015. - 176 б. с

Василенко, В. Х. Ішкіауруларпропедевтикасы. Т. 3 [Мәтін] :оқулық / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ;

мем. тілге ауд. К. Асқамбай. - Алматы :Эверо, 2015. - 192 б. с

Айтбембет, Б. Н.**Ішкіағза ауруларының** пропедевтикасы: оқулық Алматы : Эверо, 2014. - 568 бет.-

Маколкин, В. И. **Ішкі аурулар** : оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 976 бет

Гребенев, А. Л. Пропедевтика внутренних болезней [Текст] : учебник / А. Л. Гребенев. - 5-е изд.,

перераб. и доп. - Алматы :Эверо, 2014. - 520 с

"Тынысалу жүйесі" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль "Дыхательная система"** :

интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 272 бет. с.

"Жүрек-қан тамырлар жүйесі" модулі : интеграцияланған оқулық = **Модуль "Сердечно-**

сосудистая система" : интегрированный учебник / С. Б. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б.

Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 344 бет. с. : ил.

"Ас қорыту жүйесі" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль "Пищеварительная система"** :

интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д.

Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 376 бет. с. : ил.

"Зәршығаружүйесі" модулі: интеграцияланғаноқулық = **Модуль "Мочевыделительная система"** : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. :Литтерра, 2014. - 256 бет. с. : ил.

"Қан түзуші жүйесі" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль "Кровотворная система"** : интеграционный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 288 бет. с.

"Эндокриндік жүйе" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль "Эндокринная система"** : интеграционный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 328 бет. с.

"Тірек-қимылжүйесі" модулі :интеграцияланғаноқулық = **Модуль "Опорно-двигательная система"** : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. :Литтерра, 2014. - 240 бет. с. : ил.

"Жүйке жүйесі" модулі: интеграцияланғаноқулық = **Модуль "Нервная система"** : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 264 бет. с. : ил.

Vasilenko, V. K. Propaedeutics of internal diseases. 1-volume: textbook / - Almaty : "Evero" , 2017. - 364 p.

Vasilenko, V. K. Propaedeutiks of internal diseases. 2- volum : textbook / . - Almaty : "Evero" , 2017. - 364 p.

Vasilenko, V. K. Propaedeutics of internal diseases. 3- volume : textbook / . - Almaty : "Evero" , 2017. - 188 p

#### **Қосымша әдебиеттер.**

Омаров, Т. Р. Неотложные состояния в клинике внутренних болезней [Текст] : учебное пособие / Т. Р.

Омаров, В. А. Омарова. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 518 с

Диагноз при заболеваниях внутренних органов. Формулировка, классификации [Текст] : учебное пособие / под ред. В. А. Ахмедова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 256

Мухин, Н. А. Избранные лекции по внутренним болезням [Текст] : лекция / Н. А. Мухин. - 2-е изд. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 328 с.

Ішкі аурулар бойынша объективтендірілген құрамдастырылған клиникалық емтихан : оқу-әдістемелік құрал = Объективный структурированный клинический экзамен по внутренним болезням : учебно методическое пособие / М. Оспанов атындағы БҚММУ ; құрас. Қ. Ж. Ахметов [ж.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 368 б.

Сырақатнама : оқу-әдістемелік құрал / Г. М. Есенжанова [Ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі. - 2-бас. толық. және өнд. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2015. - 80 с  
Ахметов К.Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері;оқу құралы. -Эверо,2014

## **12. Пән саясаты**

Білім алушылардың талаптары, сабаққа қатысуы, тәртібі, бағалау саясаты, айыппұлдар, ынталандыру және т.б.

1. Оқу бөлмелерінде арнайы киімде болыңыз (халат, колпак).

2. Сабақ кестесіне сәйкес дәрістерге, практикалық сабақтарға және ОБӨЖ-қа міндетті түрде қатысу.

3. Кешікпеңіз, дәрістер мен сабақтарды жіберіп алмаңыз. Ауырған жағдайда деканатқа түскен күннен бастап 30 күн ішінде жарамды мерзімін көрсететін анықтама мен жұмыс парағын ұсыныңыз.

4. Себепсіз босатылған сабақтар орындалмайды. «бж» белгісінің жанындағы электронды журналда себепсіз сабақты босатқан білім алушыларға «б» ұпайы қойылады және айыппұлдар алынады:

-1 дәрісті жіберіп алғаны үшін айыппұл ұпайы аралық бақылау бағасынан 1,0 балл;

– 1 ОБӨЖ сабағын өткізіп алғаны үшін айыппұл ұпайы БӨЖ бағалауларынан 2,0 балл құрайды.

5. ОБӨЖ сабақтарына қатысу міндетті болып табылады. Білім алушылар ОБӨЖ болмаған жағдайда, оқу және электронды журналға «бж» белгісі қойылады.



6. Әрбір білім алушы БӨЖ тапсырмаларының барлық формаларын орындауы және кесте бойынша тапсыруы керек.
7. Әр практикалық сабақ пен ОБӨЖ үшін барлық білім алушылар уақытында және нақты дайындалып, тақырыпты талқылауға белсенді қатысуы керек.
8. Жұмыс орнының санитарлық жағдайы мен жеке гигиена үшін жауап беріңіз
9. Сыныптарда тамақтануға қатаң тыйым салынады.
10. Имитациялық муляждармен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтаңыз
11. Академияның ішкі ережелері мен өзін-өзі ұстау этикасын сақтау.
12. Білім алушылар мен оқытушыларға төзімді, ашық және достық қарым-қатынаста болыңыз.
13. Бөлім мүлкіне ұқыпты қарайды.

13.	<b>Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат</b>
13.1	Академиялық саясат. 4-т. Білім алушылардың ар-намыскодексі
13.2	<p>Пәнді бағалау саясаты</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сабақта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.</li> <li>2. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинамаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді.</li> <li>3. Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматты түрде есептеледі.</li> <li>4. Қорытынды аттестаттау-екі кезеңде өткізіледі: практикалық дағдыларды қабылдау және жазбаша емтихан түрінде.</li> </ol>

14.	<b>Бекіту және қайта қарау</b>		
Кафедрада бекіту күні	Хаттама № ____	Кафедра меңгерушісі Т.А.Ж.	Қолы
31.05.2023	N 10	«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасының меңгерушісі м.ғ.д., профессор Бекмурзаева Э.К.	Бек
ББК мақұлданған күні	Хаттама № ____	ББК төрайымының Т.А.Ж.	Қолы
10.06.2023	N 11	Кенбаева Л.О.	Л.О.





Ф-044/270/01-2023

**«2022-2023 ж. Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус) басқа тиісті пәндермен оқытуды келісу хаттамасы»**

Келісу пәндері	Материалдың пропорцияларындағы өзгерістер, презентация тәртібі және т. б. туралы ұсыныстар	Хаттамалардың нөмірлері және келісуші кафедралар отырыстарының күндері
1	2	3
<b>Реквизитке дейінгі:</b>		
<b>1. Морфология және физиология</b>	Физиология – бүкіл ағзаның, физиологиялық жүйелердің, органдардың, жасушалардың және жеке жасушалық құрылымдардың, организмнің қоршаған ортамен өзара әрекеттесуіндегі реттеу механизмдерінің өмірлік белсенділігі туралы іргелі эксперименттік-теориялық ғылым.	Хаттама № <u>11</u> <u>26.06.</u> 2023ж. Кафедра меңгерушісі
<b>Реквизиттен кейінгі:</b>		
<b>2. Ішкі аурулар</b>	Этиологияны, клиникалық симптомдар мен синдромдарды, тыныс алу, қан айналымы, бүйрек, ас қорыту жүйесі, қан жүйесі, жүйелік васкулит, дәнекер тінінің жүйелік аурулары, буын аурулары, жедел жәрдем принциптерін, ішкі ағзалардың ауруларын болжау мен алдын-алуды зерттейтін клиникалық медицина саласы.	Хаттама № <u>11</u> <u>23.06.</u> 2023ж. Кафедра меңгерушісі

**Реквизитке дейінгі:**

Қалыпты және патологиялық физиология кафедрасының меңгерушісі, профессор м.а. Г.С. Жакипбекова

**Реквизиттен кейінгі:**

Терапия және кардиология кафедрасының меңгерушісі, м.ғ.к., доцент Г.К. Асанова

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA  
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ



SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL  
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы

«Ішкі аурулар пропедевтикасы» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы (силлабус)

044 – 47/ 11 ( )

28 беттің 28 беті